

# VLAAMS PARLEMENT



vergadering **C204 – ECO25**

zittingsjaar 2009-2010

## Handelingen

### **Commissievergadering**

Commissie voor Economie, Economisch  
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,  
Werk en Sociale Economie

van 29 april 2010

## INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de ondersteuning van de lokale besturen bij het vervullen van hun regierol in de lokale diensteneconomie	3
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de creatie van duurzame jobs door kinderopvangcheques	5

■

**Waarnemend voorzitter: de heer Matthias Diependaele, ondervoorzitter****Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de ondersteuning van de lokale besturen bij het vervullen van hun regierol in de lokale diensteneconomie**

**De voorzitter:** De heer Laurys heeft het woord.

**De heer Jan Laurys:** Voorzitter, minister, collega's, eind 2006 werd hier het nieuwe decreet Lokale Diensteneconomie goedgekeurd. In het decreet krijgt de lokale overheid de rol van regisseur van de lokale diensteneconomie en van het lokale werkgelegenheidsbeleid.

De vorige Vlaamse Regering heeft middelen vrijgemaakt om de kleinere niet-centrumsteden te ondersteunen in hun regierol. In februari 2009 werd een gesloten projectoproep gedaan en in de helft van 2009 zijn een aantal projectontwikkelaars van start gegaan. Ze zijn ingezet binnen de regionale sociaal-economische overlegcomités (RESOC) om de lokale besturen te ondersteunen in hun regierol. Zo kunnen ze advies verlenen over de uitbouw van de lokale diensteneconomie in de regio, worden de lokale besturen ondersteund in de opmaak van een beleidsvisie en ook begeleid bij het ontwikkelen van initiatieven in de lokale diensteneconomie.

Aan de verschillende RESOC's werd gevraagd om uiterlijk eind december 2009 een tussentijdse inhoudelijke rapportage te maken. Die zal nog beknopt zijn, aangezien ze maar half juni zijn gestart. Toch is het belangrijk omdat de evaluaties aanleiding zouden kunnen geven tot bijstellingen als dat nodig is.

Minister, in uw beleidsnota Sociale Economie zegt u zelf dat moet worden nagegaan of de niet-centrumsteden in de uitbouw van hun lokale regierol kunnen worden ondersteund, hoe dat best gebeurt en of dat moet gebeuren in een nieuwe ondersteuningsstructuur. Het is dus misschien interessant om eens een stand van zaken te maken.

Minister, wat zijn de conclusies van de tussentijdse evaluaties die de RESOC's hebben ingediend? Is het nodig om op basis van de conclusies van de tussentijdse rapportage bijstellingen te doen? Hebt u reeds een idee of de ondersteuning van de lokale besturen zal moeten worden ingebouwd in een nieuwe ondersteuningsstructuur?

**De voorzitter:** Minister Van den Bossche heeft het woord.

**Minister Freya Van den Bossche:** Voorzitter, collega's, het project dat aan de RESOC's is toegewezen met als doel het ondersteunen van niet-centrumsteden en gemeenten bij de uitbouw van hun regierol in de lokale diensteneconomie bestaat uit vier belangrijke pijlers. Ten eerste, advies verstrekken over de uitbouw van de lokale diensteneconomie in de regio, dus een arbeidsmarktanalyse en een behoefteonderzoek doen. Ten tweede, het ondersteunen van lokale besturen in het uittekenen van een beleidsvisie inzake lokale werkgelegenheid en sociale economie. Ten derde, het ondersteunen van lokale besturen of intergemeentelijke samenwerking in het ontwikkelen van lokale diensten. Ten vierde, het begeleiden van lokale besturen of actoren bij de opmaak van een concreet dossier.

De tussentijdse rapportering waarnaar u vraagt, heeft betrekking op de opstartperiode van het project. Dan hebben we het over de inspanningen om het aanbod via verschillende kanalen bekend te maken, over de verkennende gesprekken die gevoerd zijn met de lokale besturen en de afstemming met verschillende partners en fora. Met andere woorden het 'echte' werk moest op dat moment eigenlijk nog beginnen.

De conclusies van die tussentijdse evaluatie zijn net om die reden niet erg relevant met het oog op bijstellingen, maar ik kan u wel meedelen dat de eindevaluatie van het voorbije projectjaar begin deze week is ingediend. We gaan die bekijken, en ik ga ervan uit dat die ons een beter zicht zal geven op de reële noden aan en vragen naar ondersteuning vanuit de lokale besturen. Uw vraag komt net te vroeg om daarover al uitspraken te doen.

Wat wel is beslist, is dat op 1 juni 2010 het project wordt verlengd voor maximum 12 maanden. We willen rustig de tijd nemen om op basis van de evaluatie een beslissing te nemen. Ik moet bij die beslissing ook in rekening brengen dat de ondersteuningsstructuur wordt hertekend. De ondersteuningsstructuur in de sociale economie is momenteel heel erg diffuus. Vrij veel geld wordt versnipperd over allerlei soorten ondersteuning. We moeten het meer stroomlijnen en bundelen om meer in te zetten op dienstverlening en iets minder op de versnippering in de structuur.

De evaluatie zal dus een rol spelen, maar ook de hertekening van de nieuwe structuur om de definitieve rol te kennen. Voorlopig is er dus een verlenging met maximaal 12 maanden om de projecten niet stil te laten vallen.

Naar aanleiding van de bespreking van het tussentijdse rapport in de stuurgroep en de bedenkingen van de sociale partners, is verduidelijkt dat het aansturen van het forum lokale werkgelegenheid niet tot de taakstelling van de RESOC's behoort. Daarnaast kregen de opdrachten een meer resultaatgerichte vertaling. Zo werd aan de RESOC's gevraagd om in een actieplan aan te geven hoe ze de lokale besturen zullen ondersteunen bij de uittekening van een beleidsvisie rond lokale werkgelegenheid en bij de opmaak van een concreet aantal projectvoorstellen lokale diensteneconomie.

**De voorzitter:** De heer Laurys heeft het woord.

**De heer Jan Laurys:** Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat het inderdaad wat vroeg is. Ik zal de vraag binnen een aantal maanden misschien herhalen.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Ik heb intussen contact gehad met mensen uit het werkveld van de sociale economie. Er leeft wat vrees dat de RESOC's in hun ondersteunende rol voor lokale besturen, die lokale besturen zouden aanzetten om zelf acties te ondernemen en zelf initiatieven te nemen. De organisaties en de promotoren zouden de rol van de gemeenten willen beperkt zien tot de regierol. Men zou willen dat men het aan de sociale ondernemers overlaat om te ondernemen.

Hebt u daarover al een stelling ingenomen?

**Minister Freya Van den Bossche:** Het is een beetje een vervelend gegeven in die zin dat de RESOC's soms bijna de rol van de lokale besturen overnemen. Dat gaat natuurlijk niet, want ze hebben een ondersteunende functie. Het is een spanningsveld, maar ook een moeilijke lijn om op te lopen. Ik denk dat dat de problematiek is waarnaar u verwijst.

Als we het pad uittekenen, zullen we ook proberen om daar in overleg een oplossing voor te vinden en meer duidelijkheid te scheppen over waar de grenzen liggen tot waar een RESOC kan gaan en op welke manier ze een lokaal bestuur maximaal kunnen helpen. Een lokaal bestuur kunnen we ook niet aan zijn lot overlaten, zeker niet van de kleinere steden en gemeenten. We gaan enerzijds een maximale ondersteunende rol spelen, maar anderzijds mag de rol niet volledig worden overgenomen door de RESOC. Ik heb begrip voor de beide kanten. Ik zal proberen een evenwichtige oplossing te zoeken.

**De heer Jan Laurys:** Dat is een christendemocratisch standpunt.

**Minister Freya Van den Bossche:** Als u mij beter leert kennen, zult u weten dat dit vaker voorkomt.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de creatie van duurzame jobs door kinderopvangcheques**

**De voorzitter:** Mevrouw Coppé heeft het woord.

**Mevrouw Griet Coppé:** Voorzitter, minister, collega's, in het Vlaams actieplan flexibele en occasionele kinderopvang werd de invoering van dienstencheques voor aanvullende opvangbehoeften gepland als een van de acht acties. Een budget van 5,3 miljoen euro werd toegekend aan vier proeftuinen, namelijk in Kortrijk, Mechelen, Ronse en Tienen. Zij kregen de kans om uit te testen op welke wijze dienstencheques efficiënt en effectief konden worden ingezet om tegemoet te komen aan opvangbehoeften. De Vlaamse Regering sloot daarvoor overeenkomsten af met die steden. Een van de doelstellingen van die dienstencheques kinderopvang, was ook om duurzame jobs voor kansengroepen te creëren.

In deze vier proefprojecten gaat het niet om de gewone kinderopvang die crèches of onthaalouders aanbieden. De bedoeling is dat ouders kunnen rekenen op een occasionele oppas, voor een korte periode of in geval van nood. De kinderopvang aan huis gebeurt door erkende organisaties voor kinderopvang en aan een inkomensgerelateerde tarief. Op die manier heeft de ouder de garantie dat de opvang van hoge kwaliteit is.

Op 1 april 2009 gingen de experimenten met de dienstencheques van start. Het Kortrijkse experiment liep eind februari 2010 af, maar ik vernam van minister Vandeurzen dat het werd verlengd tot het einde van het schooljaar, net om tegemoet te komen aan de mensen die op die manier gebruikmaakten van kinderopvang en dat zo wilden organiseren.

Minister, het is niet de bedoeling om hier in te gaan op de inhoud: zijn de kinderopvangcheques de oplossing voor kinderopvang? Ik wil wel graag weten hoeveel duurzame jobs voor kansengroepen er dankzij de dienstencheques in de kinderopvang werden gecreëerd. Hoeveel langdurig werklozen, hoeveel 50-plussers hebben daardoor werk gevonden? Welke conclusies trekt u uit het gebruik van dienstencheques voor kinderopvang aan huis?

**De voorzitter:** De heer Watteeuw heeft het woord.

**De heer Filip Watteeuw:** De vraag om uitleg van mevrouw Coppé is helemaal terecht. Ik ben het er wel niet mee eens dat we niet zouden mogen vragen of het systeem van dienstencheques voor kinderopvang wel het goede systeem is.

**Mevrouw Griet Coppé:** Ik zei dat omdat we daar enkele weken geleden over gediscussieerd hebben in de commissie Welzijn. Ik wil de minister van Sociale Economie vooral ondervragen over het aantal duurzame jobs die hieruit werden gedistilleerd.

**De heer Filip Watteeuw:** Het element van het aantal jobs dat daardoor wordt gecreëerd, is ook belangrijk in de evaluatie van die kinderopvangcheques. Het systeem zelf moet je toch in vraag stellen. Ik heb begrepen dat dit in de commissie Welzijn al gebeurd is, dat er aanwijzingen zijn dat het systeem niet optimaal functioneert. De 30 miljoen euro die was gepland in de begroting 2008, is amper gebruikt. Het is nog de vraag of ook het extra geld dat nu is gepland, is gebruikt. Ik ben ook benieuwd naar het aantal jobs dat is gecreëerd, want dat is de ultieme toets voor de vraag of het nog zinvol is om daarmee door te gaan. Als het antwoord hierop ontgoochelend zou zijn, dan kunnen we maar één conclusie trekken, en dat is dat de dienstencheques voor kinderopvang niet het juiste antwoord zijn op de vragen van de mensen en dat ze niet de juiste meerwaarde realiseren.

**De voorzitter:** Minister Van den Bossche heeft het woord.

**Minister Freya Van den Bossche:** Vooraleer in te gaan op de vragen over jobs, wil ik enkele algemene bemerkingen maken. Ik heb een overzicht van welke jobs gecreëerd zijn. Geen enkele van die jobs is duurzaam. Dat is omdat het om een proefproject gaat.

Het enige dat we konden vragen, is dat de opties worden ingeschreven tot verlenging van het contract, zolang het project loopt. Hieruit kun je niet afleiden in welke mate dit duurzame tewerkstelling creëert. Ik kan u wel een beeld geven van hoeveel mensen aan het werk zijn en in welke mate het gaat over langdurig werklozen.

Een vraag die we ons bij de evaluatie ook moeten stellen als het gaat over jobcreatie, is welke uitgaven je doet in verhouding tot het maatschappelijk nut en of je met een gelijke uitgave voor werknemers meer mensen kunt helpen. De vraag is niet enkel of we hiermee jobs creëren, maar ook of we beter tegemoet kunnen komen aan de maatschappelijke nood met hetzelfde budget op een andere manier. Of is dit de meest gepaste wijze om dat budget te besteden?

Ik geef de cijfers mee, maar voor de conclusies die we daaruit moeten trekken, moeten we nagaan wat de andere aspecten zijn die uit de evaluatie komen. Die evaluatie moest worden ingewacht tegen eind april. De lokale overheden hebben dus tot morgen de tijd om hun rapporten in te dienen. Binnenkort hebben we daar dus zicht op. De discussie over nut en tewerkstelling zal ik samen met minister Vandeurzen voeren. Het lijkt nogal gek om die taken op te splitsen omdat sociale economie duidelijke raakvlakken heeft met andere bevoegdheden. We zullen samenwerken om samen één visie uit te tekenen. Ik verwacht daar nog wat vragen, discussie en gesprekken over in de commissie.

Om een inschatting te kunnen maken van de gecreëerde tewerkstelling binnen de vier proeftuinen, hebben we ze even bevroegd.

In de proeftuin van Kortrijk wordt de tewerkstelling geraamd op 13,5 voltijds equivalenten, verdeeld over 29 personen, van wie 3 mensen ouder zijn dan 45 jaar en 1 langdurig werkzoekend.

In de proeftuin van Mechelen raamt men op iets meer dan 3 voltijds equivalenten bijkomende tewerkstelling, verdeeld over 22 personen. Dat is toch een heel versnipperde tewerkstelling, want het gaat om drie voltijds equivalenten voor 22 personen en daarvan zijn er vier 50-plussers en vier langdurig werkzoekenden.

In de proeftuin van Tienen gingen 29 personen aan de slag waarvan één 50-plusser en vier langdurig werkzoekenden. Ik kan u helaas niet zeggen hoeveel voltijds equivalenten dat precies zijn.

De proeftuin van Ronse bezorgde enkel de gegevens van de coördinatiefunctie en die functie is natuurlijk niet meegerekend. Ik kan u daar voorlopig nog niet op antwoorden, we hebben ons moeten baseren op de gegevens die men ons heeft willen meegeven.

Op basis van deze cijfers kan ik u dus mededelen dat er minstens 76 personen actief zijn binnen de proeftuin, maar dat komt helemaal niet overeen met evenveel voltijds equivalenten, want dat aantal ligt een stukje lager. Dat is ook logisch, want het gaat natuurlijk om de opvang van kinderen tijdens een dagdeel, voor een stukje van een dag of van een week. Het is dus logisch dat dit niet noodzakelijk gelijk is. Ik kan me inbeelden dat mensen misschien kiezen voor een specifieke persoon voor de opvang van hun kinderen. Misschien is het geen tewerkstelling waarbij één persoon meerdere kinderen helpt, maar dat weet ik nog niet, dat zal moeten blijken uit de evaluatie. Ik hoop dat ik u hiermee een beetje een zicht heb kunnen geven op een aspect van uw vragen.

**De voorzitter:** Mevrouw Coppé heeft het woord.

**Mevrouw Griet Coppé:** Minister, ik dank u voor het antwoord. Het project is nog niet helemaal beëindigd en we wachten op een verdere evaluatie. Minister Vandeurzen heeft ook nog wat meer cijfers beloofd tegen het einde van het project om daarna definitief te beslissen wat we ermee doen, of het wordt voortgezet, heel beperkt weliswaar, of stopgezet.

U zegt zelf over de duurzaamheid van de jobs dat het tot op heden natuurlijk nog niet om duurzame tewerkstelling gaat. In de toekomst zal moeten blijken of dit tot duurzame tewerkstelling kan leiden of dat het project wordt stopgezet.

Ik hoor u ook zeggen dat het niet onbelangrijk is dat we ook kunnen discussiëren over de vraag of het budget goed wordt besteed in verhouding met het maatschappelijke nut. Ik zal nu niet de discussie ten gronde voeren over de vraag of er middelen moeten worden ingezet om occasionele flexibele kinderopvang aan huis te laten gebeuren – ook ik heb daar mijn mening over.

Nu worden er dus 76 personen, en geen voltijdse equivalenten, tewerkgesteld, verspreid onder de verschillende steden en dat is inderdaad geen groot succes, eerder een minimaal succes, maar ik heb gehoord dat u hebt beloofd om dit nog verder op te nemen. In de stad die ik zelf beter ken, Kortrijk, is men matig enthousiast, maar men is wel tevreden over de coördinatiefunctie die dan toch mogelijk maakt om de kinderopvang wat beter te begeleiden in Kortrijk. *(Gelach)*

**De voorzitter:** De heer Watteeuw heeft het woord.

**De heer Filip Watteeuw:** Mevrouw Coppé heeft het punt goed geschetst. De instelling van de minister is heel goed, het is goed om ons af te vragen welk bedrag we investeren en wat daar het maatschappelijke nut van is, om ons af te vragen of de middelen op een andere manier meer effect kunnen hebben. Ik ben benieuwd naar wat er zal volgen.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■